

Dato: «Sdo_DokDato»

Det kongelige landbruks. og matdepartement
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Høring - Endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven - uttalelse fra Tønsberg kommune

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for teknikk og miljø	24.04.2008	027/08

UMT-027/08 Vedtak:

Utvalget for Teknikk og Miljø i Tønsberg kommune støtter ikke opp om Landbruk og matdepartementet sitt forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven. Forslaget vedtas ikke.

Tønsberg kommune ber departementet fremme forslag om nødvendig lovendring slik at boplikten og prisreguleringen av landbrukseiendom kan oppheves.

Begrunnelse:

- Boplikten er et hinder for en mer fremtidsrettet og mer lønnsom landbruksnæring.
- Boplikten er et kraftig inngrep i eiendomsretten til den enkelte, således er også en prisregulering av landbrukseiendommer et kraftig inngrep i bøndernes eiendomsrett.

Trygge lokalsamfunn og sikre jobber er et viktig bidrag til at folk velger å bli boende

Med hilsen

Anne Beate Hekland
fagleder

Tønsberg kommune

JournalpostID 08/10106

Saksbehandler:
Anne Beate Hekland, telefon: 33 34 86 41
Kommuneutvikling

Høringsuttalelse - Endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven - Bestemmelser om bo- og driveplikt m.m.

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for teknikk og miljø	24.04.2008	027/08

Rådmannens innstilling

Utvalg for miljø og teknikk i Tønsberg kommune støtter opp om Landbruk og matdepartementet sitt forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven. Forslaget anbefales vedtatt.

24.04.2008 Utvalg for teknikk og miljø

Møtebehandling:

Utvalget behandlet saken i møte 24.04.08.

Utvalget for Teknikk og Miljø i Tønsberg kommune støtter ikke opp om Landbruk og matdepartementet sitt forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven. Forslaget vedtas ikke.

Tønsberg kommune ber departementet fremme forslag om nødvendig lovendring slik at boplikten og prisreguleringen av landbrukseiendom kan oppheves.

Begrunnelse:

- Boplikten er et hinder for en mer fremtidsrettet og mer lønnsom landbruksnæring.
- Boplikten er et kraftig inngrep i eiendomsretten til den enkelte, således er også en prisregulering av landbrukseiendommer et kraftig inngrep i bøndernes eiendomsrett.
- Trygge lokalsamfunn og sikre jobbeer er et viktig bidrag til at folk velger å bli boende.

Ved alt. votering ble Ruis forslag gitt 7 stemmer (Rui H, Bergan H, Marstad H, Smidsrød KRF, Ljone TL, Strencho FRP, Madsen FRP). Innstillingen gitt 4 stemmer (Fevang AP, Holm AP, Adolfsen AP, Viken SV)

UMT-027/08 Vedtak:

Utvalget for Teknikk og Miljø i Tønsberg kommune støtter ikke opp om Landbruk og matdepartementet sitt forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven. Forslaget vedtas ikke.

Tønsberg kommune ber departementet fremme forslag om nødvendig lovendring slik at boplikten og prisreguleringen av landbrukseiendom kan oppheves.

Begrunnelse:

- Boplikten er et hinder for en mer fremtidsrettet og mer lønnsom landbruksnæring.
- Boplikten er et kraftig inngrep i eiendomsretten til den enkelte, således er også en prisregulering av landbrukseiendommer et kraftig inngrep i bøndernes eiendomsrett.

Trygge lokalsamfunn og sikre jobbeer er et viktig bidrag til at folk velger å bli boende

Kortversjon – hva saken gjelder:

Landbruks - og matdepartementet foreslår enklere og tydeligere regler for bo – og driveplikt. Flere vil bli pålagt boplikt og det vil bli varig driveplikt for alle. Målet er at flere skal bo og drive næring i bygde-Norge.

Tønsberg kommune støtter opp om forslaget og anbefaler at det blir vedtatt.

Vedlegg:**Dokumenter i saksmappen:**

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	05.02.2008	Det kongelige landbruks. og matdepartement	Høring - Endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven - Bestemmelser om bo- og driveplikt m..m.

Innledning/bakgrunn:

Landbruks - og matdepartementet foreslår enklere og tydeligere regler for bo – og driveplikt. Flere vil bli pålagt boplikt og det vil bli varig driveplikt for alle. Målet er at flere skal bo og drive næring i bygde-Norge.

Faktagrunnlag:

Landbruks- og matdepartementet foreslår:

- At bestemmelsene om boplikt etter odelsloven i hovedsak flyttes til konsesjonsloven, og at bestemmelsene om driveplikt etter konsesjonsloven og odelsloven flyttes til jordloven
- At boplikt skal oppstå ved erverv av bebyggd eiendom over *25 dekar dyrka mark*, eller over 350 dekar produktiv skog.
- At *konsesjonsplikt skal oppstå ved erverv av bebyggd eiendom over 25 dekar dyrka mark*. Arealgrensen på 100 dekar totalareal beholdes som i dag.
- At kravet til odlingsjord blir 25 dekar dyrka mark eller 350 dekar produktiv skog.
- At det blir et spørsmål om arealgrenser når det skal tas stilling til om det oppstår boplikt eller om det dreier seg om odlingsjord. Det vil si at det verken etter konsesjonsloven eller odelsloven skal foretas en konkret vurdering av om eiendommen er en "jord- og skogbrukseiendom" eller "kan nyttast til landbruksdrift".
- At den som ikke vil eller kan oppfylle boplikten må *søke konsesjon*, dvs. at *adgangen til å søke fritak fra boplikt faller bort*, og at det gis nærmere regler for konsesjonsvurderingen i disse tilfellene.
- At det gis nærmere regler for vurderingen av om det skal stilles vilkår om boplikt ved konsesjon.
- At boplikten bare kan oppfylles ved at eieren registreres i folkeregisteret som bosatt på eiendommen.
- At *driveplikten* skal gjelde jordbruksareal som kan drives lønnsomt, uavhengig av om det har skjedd en overdragelse, og være *varig*.
- At slektskapsunntaket kan oppheves der kommunen har innført forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.

Departementet ber også om synspunkter på:

- om det bør innføres boplikt i kommunen ved erverv av utmarkseiendom.

Rettslig grunnlag:

Odelsloven

Konsesjonsloven

Jordloven

Vurderinger:

- Det ansees som en fordel at bestemmelsene om boplikt etter odelsloven flyttes til konsesjonsloven. Dette gjør konsesjonsloven tydeligere. I dag må man slå opp i odelsloven for å se at odelsberettiget også har bo og driveplikt. At driveplikten flyttes til jordloven virker som en naturlig følge av at driveplikten gjøres permanent. Det er likevel viktig at det gis mulighet til å leie ut jorda, da det er mange som har bygget opp drifta si på leiejord.
- En økning av arealkravet til 25 daa dyrket mark vil for Tønsberg sitt vedkommende tilsi at 6 landbrukseiendommer som i dag er konsesjonspliktige, ikke blir det med de nye reglene. Det blir med andre ord ingen drastisk endring.
- Kravet til boplikt eller odlingsjord på skogeiendommer ved en økning av arealkravet til 350 daa produktiv skog, vil ikke ha noen konsekvenser for Tønsberg kommune.
- Det er en fordel at det er en lik arealgrense for boplikt, konsesjonsplikt og odlingsjord, slik at man slipper usikkerhet om dette og slipper å tolke reglene. Det er i dag mange som missforstår reglene.
- Det at man må søke konsesjon hvis man ikke kan eller ønsker å oppfylle boplikten, vil nok øke viljen til bosetting. I Tønsberg er viljen til å bo stor, og vi har bare ca. 2 saker i året om fritak fra personlig boplikt. Dette er stort sett mindre eiendommer, men det er aldri snakk om at husene skal stå tomme. Det har de senere årene vært en tendens til at flere søsken overtar landbrukseiendommen sammen. Dette utløser i dag søknad om fritak fra boplikt. Som regel er de da under utdanning m.m. og det har blitt gitt 5 års utsettelse. I og med konsesjon i utgangspunktet ikke skal gis til sameie, vil endringene i loven sette en effektiv stopper for denne utviklingen. Det er lettere å gi avslag p.g.a. sameie enn å gi fritak for personlig boplikt i en kommune som Tønsberg.
- At man bare tar utgangspunkt i folkeregisteret for å se om boplikt er oppfylt er veldig bra. Andre løsninger er vanskelig å oppfylle og krever stor ressursbruk.
- Vi har allerede plikt om å hold jorda i hevd i dagens regelverk. I Tønsberg er det ca. 1/3 av landbrukseiendommene som drives av eier selv, resten drives ved bortleie. Det er med andre ord mange av de gårdbrukerne som har satset på landbruk som er avhengig av leiejord som en del av sitt ressursgrunnlag. Ved å innføre varig driveplikt som bare kan oppfylles ved å drive selv eller ved 10 års kontrakter, vil gi mer forutsigbarhet for jordleieren. Det er da lettere å investere i maskiner, grøfte m.m. Det er trolig at 10 års jordleieavtaler vil virke prisdempende, da de med intensiv drift og behov for vekselbruk må forholde seg til en 10 års avtale og ikke bare en ett års eller 2 års avtale.
- Det er ikke innført "0" konsesjon i Tønsberg kommune, og vi uttaler oss derfor ikke til slektskapsunntaket.
- Tønsberg kommune har ca. 25 rene skogeiendommer. Nesten all skogen i Tønsberg kommune er dyrkbar. Rene utmarkseiendommer er derfor ikke noe tema i Tønsberg.

Tønsberg kommune synes at forslag til endring i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven virker fornuftig, og tror at endringene vil gjøre saksbehandlingen i kommunen lettere. Forslaget anbefales gjennomført.

Videre behandling:

Tønsberg,

e.f. Geir Viksand
rådmann

Per Engeseth
virksomhetsleder